

VIII. STRESZCZENIE

Wstęp

Zatrucia substancjami psychoaktywnymi wśród dzieci i młodzieży stanowią wciąż aktualny problem. Dynamika szybko dokonujących się zmian w tym obszarze wskazuje na konieczność powtarzania badań dotyczących zatruc szczególnie wśród młodego pokolenia. Przeprowadzane badania dają nam odpowiedź na skalę problemu zażywania substancji psychoaktywnych.

Cel pracy

Celem niniejszej pracy była analiza przyczyn, okoliczności oraz przebiegu klinicznego wymagających hospitalizacji zatruc dzieci i młodzieży z Olsztyna i okolic w okresie trzyletnim.

Material i metody

Badanie miało charakter retrospektywny. Materiał pracy stanowiły dane zawarte w dokumentacji medycznej pacjentów pediatrycznych hospitalizowanych w Wojewódzkim Specjalistycznym Szpitalu Dziecięcym w Olsztynie w okresie od 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2018 roku, z powodu zatrucia substancjami psychoaktywnymi. Badaniami objęto grupę 303 pacjentów w wieku od 0 do 18 roku życia, z rozpoznaniem zatruc substancjami psychoaktywnymi.

Analizowano takie czynniki jak: drogę przyjmowania oraz wpływu środków psychotropowych na organizm człowieka, objawy zatrucia, zależności między zażywaniem środków psychoaktywnych a występowaniem chorób przewlekłych oraz ustalenie używek jakie zażywają nieletni pacjenci. W analizie uwzględniono również wpływ uwarunkowań środowiskowych takich jak miejsce zamieszkania dziecka, miejsce, rodzaj zażytej substancji oraz czas zatrucia (miesiąc), wpływu wieku, płci oraz strukturę rodziny.

Wyniki

W okresie poddanym analizie hospitalizowanych było 303 pacjentów pediatrycznych z powodu zatrucia substancjami psychoaktywnymi co stanowiło 0,45% ogółu hospitalizowanych. Średni wiek pacjentów wynosił $14,83 \pm 2,88$ z medianą 15.5 lat. Wśród nich było 158 (52,15%) dziewczynek oraz 145 (47,85%) chłopców w wieku od 0 do 18 roku życia. Rozkład płci w poszczególnych latach był podobny ($\chi^2=1,91$, $p<0,38$). Ponad połowa

zdarzeń przypadkowych 64,7% to zdarzenia u dzieci w wieku od 0 do 12 lat. Powyżej 12 lat w większości przypadków 94,4% stanowiły zdarzenia celowe. Rozkład rodzajów zdarzeń w grupach wiekowych był istotnie różny ($\chi^2=62,1$, $p<0,0000001$).

WNIOSKI

1. Wśród dzieci do zatruć dochodzi najczęściej poza domem (impreza, miejsce publiczne, działka, park). Wśród substancji psychoaktywnych zażywanych przez młodocianych dominują takie jak leki oraz alkohol. Do największej liczby zatruć alkoholem doszło w czerwcu, natomiast zatrucia pozostałymi środkami psychoaktywnymi dominowały w marcu, czerwcu oraz sierpniu.
2. W analizowanym okresie najczęściej dochodziło do spożycia alkoholu przez młodzież między 15 a 16 rokiem życia natomiast do zatruć pozostałymi substancjami psychoaktywnymi najczęściej dochodziło między 17 a 18 rokiem życia. Płeć oraz struktura rodziny nie mają wpływu na częstość zażywanej substancji psychoaktywnej.
3. Wśród objawów zatrucia obserwowano zaburzenia świadomości, zaburzenia widzenia, utrata przytomności, senność, oziębienie i zaburzenie chodu równowagi.
4. Wśród dzieci i młodzieży do zatruć substancjami psychoaktywnymi najczęściej dochodzi drogą pokarmową. Zażywanie tych substancji ma negatywny wpływ na organizm młodego człowieka.
5. Stwierdzono istotny wpływ występowania chorób współistniejących na rodzaj zatrucia środkami psychoaktywnymi. Pacjenci, u których stwierdzono jedną chorobę współistniejącą częściej niż pozostali zażywają substancje psychoaktywne, natomiast pacjenci u których występuje więcej niż jedna choroba współistniejąca zażywają substancje psychoaktywne oraz środki mieszane. Pacjenci, u których nie występują choroby współistniejące częściej spożywają alkohol.
6. Nieletni pacjenci deklarowali zażywanie używek takich jak alkohol, papierosy oraz narkotyki.